

Každá cesta do Pisy je cestou za legendou, jejímž hlavním znakem je odklon od svislé osy. Nevšední osud předurčil zdejší zvonici, které dnes nikdo neřekne jinak než šikmá věž, k tomu, aby se stala slavnější než jiné monumenty, a povýšil ji nad úroveň antických divů světa. Vždyť kdo dnes něco ví o visutých zahradách Semiramidiny, kdo umí zařadit třeba maják na ostrově Faro? Šikmou věž v Pise naopak zná alespoň z fotografií skoro každý z nás. Vedle šikmé věže ale stojí za návštěvu i jiné kouty tohoto toskánského města. Pojďte se podívat.

Vzestup a pád republiky

V Itálii není neobvyklé, když se dějiny měst počítají spíše na tisíce než na stovky let, a nejinak je tomu i u Pisy. Již ve 2. století př. n. l. zde byla Římany založena prosperující námořní kolonie, posléze zničená zřejmě v době stěhování národů. Hlavní dobou rozkvětu se však stal teprve středověk: od 11. do 13. století byla Pisa jednou z nejvýznamnějších tzv. námořních republik a její vliv sahál daleko za hranice dnešního Toskánska. Pisánci v této době ovládali kromě rozsáhlých oblastí při pobřeží Ligurského a Tyrhénského moře například Sardinii, výrazně podpořili první křížovou výpravu do Svaté země, angažovali se na Sicílii a dokonce i na Baleárských ostrovech. Moc a sláva Pisy spočívala v silné flotile (ve službách republiky bylo až 50 000 námořníků!) podporující rozsáhlý námořní obchod, jehož prostřednictvím se šířily i mocenské ambice. Všimněme si, že řeč je o přístavu a námořních výbojích, ač dnešní město leží asi 10 kilometrů od volného moře: až do pozdního středověku se však Pisa nacházela přímo na pobřeží, které se vlivem periodicky přinášných náplavů řeky Arno od té doby výrazně posunulo.

Střední Itálie vrcholného středověku byla tvořena seskupením nezávislých států a státčků, které mezi sebou

Pisa

Mapa: © Kartografie Praha

vedly četné války. Mezi hlavní konkurenty Pisy patřil Janov (Genova), Florencie (Firenze) a Lucca. V případě Pisy trvala prosperita asi dvě staletí, a to do roku 1284, kdy republika utrpěla drtivou vojenskou porážku od svého největšího konkurenta na moři, kterým byli Janované. Od té doby byla mocenská pozice Pisy na sestupu a úpadek dovršil rok 1406, kdy Pisu definitivně ovládli Florentinové. Nadvláda bývalých sousedů sice neznamenala ani zdaleka totální zničení či pád do nevýznamnosti (za Medicejů byla v Pise např. založena univerzita, působil zde Galileo Galilei apod.), ale politické a kulturní centrum Toskánska se

definitivně přesunulo do vnitrozemí – do Florencie.

Zelený a bílý zážrak

Návštěva Pisy má většinou jeden hlavní cíl: tím je proslavená šikmá věž. Najdeme ji v severní části města na rozlehlém náměstí zvaném Piazza del Duomo (Dómské náměstí), kterému se ale mnohem případněji říká též Campo dei Miracoli (Náměstí zázraků). Na tomto pozoruhodném prostoru, který nemá ve světě obdobu, stojí čtyři významné budovy, z nichž i každá samostatně by mohla být chloubou jakéhokoli města: katedrála (italsky Duomo), zvonice (Campanilla, zde zvaná Torre

Jak se tam dostat

● Silniční trasa mezi Prahou a Pisou měří něco málo přes 1000 kilometrů a nabízejí se dvě trasy, které se příliš neliší délkou ani časem. Jede se buď přes Mnichov, Brennerský průsmyk, Veronu a Florencii nebo přes Salzburg, Villach, Benátky a Florencii. V obou případech je nutno zaplatit poplatek za rakouskou dálniční známku, placené jsou i italské dálnice (úsek od brennerského průsmyku do Florencie vyjde na cca 30 eur). Zvláštní mýtné se navíc platí za rakouský úsek brennerské dálnice a za průjezd tunely mezi Salzburkem a Villachem.

● Letiště v Pise slouží vnitrostátní dopravě. Letecká trasa z České republiky předpokládá přestup v Miláně nebo v Římě, kam je spojení z Prahy několikrát denně. Cena zpáteční letenky se pohybuje od 7300 Kč, v letní sezóně je vyšší.

● Společnost Tourbus provozuje přímou autobusovou linku mezi Brnem (Prahou) a Pisou. V létě je spojení každý čtvrtek (příjezd do Pisy v pátek po obědě), zpět odjíždí autobus v sobotu ve 12 hodin. Zpáteční jízdenka z Prahy stojí 4880 Kč. Lze jet také autobusem z Prahy do Florencie (v létě 3 x týdně, zpáteční jízdné 3910 Kč) s následným přípojem z Florencie do Pisy vlakem (60 minut, cena 4,70 eura, spojení každou půlhodinu).